

Osmanlı Devleti'nin kurucusu olan Osman Gazi 1258'de Söğüt'te doğdu. Babası Ertuğrul Gazi, annesi Hayme Hatun'dur. Osman Gazi uzun boylu, yuvarlak yüzlü, esmer tenli, ela gözlü ve kalın kaşlıydı. Omuzları arası oldukça geniş, vücudunun belden yukarı kısmı, aşağı kısmına oranla daha uzundu. Başına kırmızı çuhadan yapılmış Çağatay tarzında Horasan tacı giyerdi. İç ve dış elbiseleri geniş yenliydi.

Osman Gazi değerli bir devlet adamıydı. Dürüst, tedbirli, cesur, cömert ve adaletliydi. Fakirlere yedirip, giydirmeyi çok severdi. Üzerindeki elbiseye kim biraz dikkatlice baksa, hemen çıkartıp ona hediye ederdi. Her ikindi vakti kendi evinde kim varsa onlara ziyafet verirdi.

Osman Gazi, 1281 yılında Söğüt'te Kayı Boyu'nun yönetimine geçtiğinde henüz 23 yaşındaydı. Ata binmekte, kılıç kullanmakta ve savaşmakta çok ustaydı. Aşiretin ileri gelenlerinden Ömer Bey'in kızı Mal Hatun ile evlendi ve bu evlilikten ileride Osmanlı Devleti'nin başına geçecek olan oğlu Orhan Gazi doğdu.

Osman Gazi, Ahi Şeyhlerinden Edebali'nin görüşlerine değer verir ve ona saygı duyardı. Sık sık Şeyh Edebali'nin Eskişehir Sultanönü'ndeki Dergahına gider ve misafir kalırdı.

Osman Gazi bir gece Şeyh Edebali'nin dergahında misafirirken, bir rüya gördü. Sabah olunca hemen Şeyh Edebali'ye koşup, ona şöyle dedi:

"Şeyhim, rüyama girdiniz. Göğsünüzden bir ay çıktı. Yükseldi, yükseldi, sonra benim koynuma girdi. Göbeğimden bir ağaç büyümeye başladı. Büyüdü, yeşillendi. Dal, budak saldı. Dallarının gölgesi bütün dünyayı tuttu. Rüyam ne manaya gelir?"

Şeyh, bir süre sustuktan sonra ona şöyle dedi:

"Müjdeler olsun ey Osman! Hak Teala, sana ve senin evladına saltanat verdi. Bütün dünya, evladının himayesinde olacak, kızım da sana eş olacak."

Bu olaydan sonra Şeyh, kızı Bala Hatun'u Osman Bey'e verdi. Bu evlilikten de Alaeddin doğdu.

Anadolu'da kurulup, 600 yıllık bir tarih diliminde ve üç kıtada hüküm süren Osmanlı Devleti'nin kurucusu Osman Gazi, 1326'da Bursa'da NIKRIS hastalığından öldü. Vefat ettiğinde geriye bıraktığı mal varlığı şunlardı: Bir at zırhı, bir çift çizme, birkaç tane sancak, bir kılıç, bir mızrak, bir tirkeş, birkaç at, üç sürü koyun, tuzluk ve kaşıklık.

Erkek çocukları: Pazarlı Bey, Çoban Bey, Hamid Bey, Orhan Bey, Alaeddin Ali Bey, Melik Bey, Savcı Bey

Kız çocukları: Fatma Hatun

KURULUŞ

Osman Gazi, siyasi ve askeri faaliyetlerine Bizans toprakları üzerinde başladı. 1281 yılında Kayı Boyu'nun Beyi olduğunda, ilk iş olarak birçok Türkmen boyunu etrafında topladı. Osmanlı tarihinin ilk savaşı Bursa'nın İnegöl kazasına 10 km uzaklıkta bulunan Hamzabey köyünde gerçekleşen Ermeni-Beli savaşıdır (1284). Bu savaşta Osman Gazi'nin yeğeni Baykoca şehit düştü. Osmanlı tarihindeki ilk kale fethi olan Kulaca Hisar'ın fethi ise 1285 yılında gerçekleşti.

Bu sıralarda Selçuklu Sultanı Üçüncü Alaüddin Keykubad, Eskişehir ve İnönü taraflarını Osman Gazi'ye verdi. Osman Gazi 1291 yılında İnegöl Tekfuru ile savaşıp Karacahisar'ı aldı. Sakarya taraflarına akınlar düzenledi. Amcası Dündar Bey Bizans Tekfurları ile ilişki kurduğu için 1298 yılında öldürüldü. Osman Gazi'nin yoğun siyasi ve sosyal faaliyetlerinin devam ettiği bu yıllarda, İlhanlılar Anadolu Selçuklu

Sultanı Üçüncü Alaüddin Keykubat'ı sürgüne göndermişler ve Selçuklu Devleti tahtsız kalmıştı. Osmanlı başkentinin Bilecik'e taşındığı, Selçuklu tahtının boş kaldığı 1299 yılında Osmanlı Devleti'nin kurulduğu kabul edilmektedir (Bazı kaynaklarda Osmanlı Devleti'nin kuruluş tarihinin 27 Temmuz 1301 olduğu kabul edilmektedir. Bu tarihte Osmanlı kuvvetleri Bizans ordusunu Bafeus Savaşı'nda yenilgiye uğratmış ve bağımsızlığını kazanmıştır). 1300'de fethedilen Yenişehir kalesi, bir yıl sonra Osmanlı Devleti'nin başkenti yapılacaktır.

Osman Gazi, eski Türk geleneklerine bağlı kalarak, elde edilmiş olan yerleri kardeşine, oğluna ve silah arkadaşlarına dirlik olarak bölüştürdü. Kardeşi Gündüz Bey'e Eskişehir'i, oğlu Orhan Gazi'ye Karacahisar'ı, Hasan Alp'e Yarhisar'ı, Turgut Alp'e İnegöl bölgesini verdi. Buralar Osmanlı'nın uç bölgeleriydi. Böylece sınırların genişletilmesi düşünüldü. Osman Gazi'in silah arkadaşlarından Abdurrahman Gazi, Akçakoca, Samsa Çavuş, Konuralp, Aykutalp gibi komutanların yeni yerlerin fethedilmesinde çok büyük hizmetleri oldu.

1302'de Bizans İmparatorluğu Ordusu'na karşı Koyunhisar'da yapılan savaştan Osmanlılar galip çıktı. 1303'de İznik kuşatıldı, Marmaracık kalesi fethedildi. Osmanlıların irili ufaklı fetihleri devam ediyordu. 1306'da yapılan Dinboz Savaşı sonunda Kestel, Kete ve Ulubad kaleleri fethedildi ve Osmanlı Tarihi'nin ilk askeri antlaşması imzalandı. 1308 yılında ise Karahisar fethedilip, bölgenin önemli ticari ve sosyal merkezlerinden olan İznik sıkıştırılmaya başlandı. Osman Gazi'nin siyasi dehasını gösteren önemli bir olay da, Bizans'ın ticari yollarına hakim olarak, Bizans'ı zor durumda bırakmasıydı. Zaman zaman Bizans halkından ve tekfurlarından müslüman olanlar vardı. Harmankaya tekfuru Köse Mihal de bunlardan biriydi. Müslüman olup, kalesiyle Osmanlılara katıldı. Lefke, Mekece ve Akhisar dolayları onun gayretleriyle ele geçirildi. Osman Gazi padişahlığı döneminde Bursa'yı da kuşattı (1315), Karatekin, Ebesuyu, Tuzpazarı, Kapucuk ve Keresteci kalelerini fethettip, Akçakoca ve Kocaeli diyarını Osmanlı topraklarına kattı (1317).

Osman Gazi yaşlanıp hastalandığı için 1320 yılından sonraki faaliyetlere katılmadı. Yerine vekil olarak bıraktığı oğlu Orhan Gazi; 1321'de Mudanya ve Gemlik, 1323'de

Akyazı ve Ayanköy, 1324'de Karamürsel ve Karacabey, 1325'de de Orhanlı'yı Osmanlı topraklarına dahil etti. Osman Gazi babası Ertuğrul Gazi'den 4800 km.kare olarak devraldığı toprakları oğluna 16000 km.kare olarak devretti.

Osman Gazi fetihlerle meşgul olmaya devam ettiği sıralarda, fethedilen yerlerin idareleri ve İslamlaştırılmaları için gerekli teşkilatları da kuruyordu. Osman Gazi ihtiyaçlara göre kanun mahiyetinde birtakım emirler veriyor, bu konuda Selçuklu kanunlarından da yararlanıyordu. İlk vergi Osman Gazi zamanında alındı. Pazara getirilen, toptan kabul edilen "yük" cinsinden mallar "Bac" denilen vergiye tabi tutulmuştu. Köylünün satmaya getirdiği bir iki tavuk, uç beş kilo yağ gibi mallardan Bac alınmazdı. Selçuklular zamanında geçerli olan tımar usulü Osman Gazi zamanından itibaren sürdürüldü. Kendisine Tımar verilen sipahi, bulunduğu köyün vergisini toplar, buna mukabil de savaş zamanı atı, zırhı ve yardımcısı ile birlikte sefere giderdi.

VASIYETİ

OSMAN GAZİ'NİN, OĞLU ORHAN GAZİ'YE NASİHATİ (VASİYETİ)

"Ey oğul! Her işten önce din işlerine dikkat et. Zira farizaya (farzlara) dikkat, din ve devletin güçlenmesine sebeptir. Din işlerini; dikkatli olmayan, itikadı bozuk ve doğru yoldan ayrılmaya yönelen, büyük günahlardan kaçınmayan, helala-harama dikkat etmeyen sefihlere ve ayrıca tecrübesiz kişilere bırakma, devlet idaresinde bu gibi kişilere iş verme!.. Zira yaratandan korkmayan, yaratılardan hiç korkmaz. Büyük günah işleyen ve bunu devam ettiren kimsede sadakat olmaz.

Böyle kişilerin sadakati olsa ümmeti olduğu Peygamber-i Zîşan'ın sadık tebligatı üzere hareket eder de şer'i şerifin dışına çıkmazdı. Zulümden, bid'atten sakın. Zulme ve bid'ate teşvik edenleri devletinden uzaklaştır. Çünkü böyleleri seni zevale uğratmış olurlar. Daima cihad ile devletini genişletmeye çalış. Çünkü uzun zaman sefer olunmazsa askerin secaatine; reislerin ve kumandanların bilgi, tedbir ve malumatına ağırlık ve noksanlık gelir. Böyle sefer işlerini bilenler ölür gider de yerine tecrübesiz kimseler gelir, bu yüzden de bir çok hatalar meydana gelir ki, bundan da devlet büyük zararlar görür. Beytü'l-mali koru! Devletin servetini çoğaltmaya çalış!.. Şer'i şerifin ölçüsüne göre sana ait olana kanaatle, ihtiyaçlarından ve gerekli olanlardan başka lüzumsuz yere telef etme, israftan kaçın. Askerinle, malınla gururlanma. Zira onlar Allah yolunda cihad için milletin işlerinin yerli yerinde görülmesi ve cihana adalet ve fazileti yayman için vasıtaadırlar.

Sadakatle Allah rızası için çalışan devlet erkanını koru!..

Vefatlarından sonra böyle kimselerin çoluk-çocuğuna bak, ihtiyaçlarını karşıla!..Halkından hiç kimsenin malına tecavüz etme!.. Hak edenlere yardım ile iltifat elini uzat, böylelerinin yakınlarını sıkıntıdan kurtar...

Askeri erkanı iyi koru!..

Alimler, fazıllar, sanatkarlar, edipler; devletin bedeninin gücüdür. Bunlara iltifat ve ikramda bulun.

Bir kemal sahibi işitince onunla yakınlık kur, dirlikler ver ve ihsan eyle!.. Hükümetinde ulema, fazıl kimseler, erbab-ı maarif çoğalsın, siyaset ve din işleri nizam bulsun!..

Benden ibret al ki, bu diyarlara zayıf bir bey olarak gelip haketmediğim halde bunca inayet-i celile-i Rabbaniye'ye mazhar oldum. Sen de benim yolumdan git ve bu Din-i Muhammedi'yi ve ashabını, başka sana tabi olanları koru...

Allah'ın (c.c) hakkını ve kulların hukukunu gözet!.. Ve senden sonrakilere böyle nasihat etmekten geri durma. Ve adalet ve insafa riayet ile zulmü kaldırmaya devam ile her bir işe teşebbüs de Allah'ın yardımına güven...

Halkını düşman istilasından ve zulme uğratılmaktan koru!..

Haksız yere hiç bir ferde layık olmayan muamelede bulunma!..

Halkı taltif et, hepsinin rızasını kazan".